

LUONTOSELVITYS, SOPENRANNAN ASEMAKAAVA, JUVA



Juha Saajoranta
2024

JS-Enviro Oy, 2270802-6

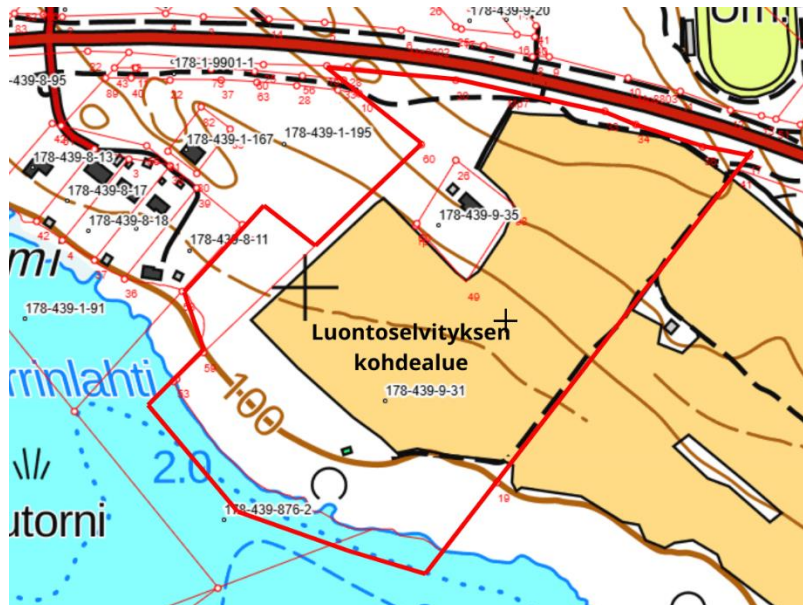
Nuppolantie 61 54530 Luumäki, +358307635920, juha.saajoranta@js-enviro.fi

1. Yleistä luontoselvityksestä ja kohdealueesta

Otsikossa mainitulla kiinteistöllä toteutettiin luontoselvitys 22.8.2024. . Suunnittelualueen luontoselvityksessä keskityttiin kuvaamaan alueen luonnon yleispiirteitä ja mahdollisia luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita kohteita. Tällaisia ovat luonnonsuojelulain 29§ mukaiset suojeltavat luontotyytit, metsälain 10§ mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt, vesilain 11§ mukaiset pienvedet sekä muutoin ympäristön kannalta arvokkaat kohteet. Suunnittelualueen eläin- ja kasvilajien osalta havainnoitiin erityisesti uhanalaiset lajit (luonnonsuojelulaki 46§) sekä erityistä suojelua vaativat lajit (LSL 47§) ja näiden elinympäristöt. Lisäksi tarkasteltiin luontodirektiivin liitteen IV (a) lajit sekä lintudirektiivin liitteen I lajit ja niiden elinympäristöiksi sopivat alueet. Selvityksessä keskityttiin tarkastelemaan erityisesti lehtoneidonvaippaa, joka on rauhoitettu kasvilaji (luonnonsuojelulaki 42 §).

Luontoselvityksen kohdealue, Sopenkumpu sijoittuu välittömästi Juvan taajaman eteläreunaan Kärrinlahden pohjoisrannalle. Luontoselvityksen kohdealuetta hallitsee peltoaukea (kuva 1.) ja varsinainen luontoselvitysalue käsittää pellon reuna-alueita sekä rannassa olevan metsäisen kaistan. Pohjoisessa alue rajautuu peltotiehen ja sen pohjoispuolella olevaan kiinteistörajaan, joka sijoittuu lähelle Juvan keskustaa jamaan johtavaa tietä, etelässä rajana on Jukajärven ranta, lännessä peltoaukean reuna sekä idässä suunnittelualueen jatkeena oleva peltoaukea sekä peltoaukeaa pohjois -eteläsuunnassa halkova peltotie. Selvitysalueen länsireunaan, lähelle suunnittelualueen rajaa jää asuttu kiinteistö, joka ei kuulu luontoselvitysalueeseen.

Kuva 1. Luontoselvityksen kohdealue rajattuna punaisella viivalla.



2. Suunnittelualueen luontotyytit ja kasvillisuus

2.1. Pohjoisreuna

Kuten yllä on todettu, rajautuu suunnittelualue pohjoisessa kiinteistörajaan, joka kulkee pellon reunassa olevan peltotien ja Juvan keskustaan johtavan tien välissä. Maastokaista leveys pellon reunasta keskustaan johtavalle tielle on 25- 40 metriä.

Pellon reunan luontotyyppi on mustikkatyyppin (MT) metsää, tosin myös kanervaa ja puolukkaa kasvaa paikoin. Huomionarvoista ovat järeät, täysikasvuiset männyt heti peltotien reunassa sekä jopa 3-4 metriä korkeat katajat. Mäntyjen ohella muita puulajeja ovat täysikasvuiset rauduskoivut sekä kuuset ja muutama tervetunkoinen haapa.

Pensaskerroksen lajeja ovat pihlaja, koivun taimet sekä pajut tien reunassa. Kenttäkerroksen lajeja peltotien reunassa ovat nurmikhokki, piharatamo, pihasaunio, paimenmatara, valkoapila ja kanerva.

Pohjakerros on aukkoinen, lähempänä keskustaan johtavaa tietä pohjakerroksen valtalajina on seinäsammal.

Mentäessä lännen suuntaan maasto muuttuu suunnittelualueen reunassa koivuvaltaiseksi lehtimetsäksi.

Kuva 2. Suunnittelualueen pohjoisreunan männikkökangasta



2.2. Suunnittelualueen eteläreuna

Suunnittelualueen eteläreunassa peltoaukea rajoittuu ojaan, jossa maastokäynnin ajankohtana oli varsin runsaasti vettä. Ojan taakse sijoittuu lehtipuuvaltainen vyöhyke, jonka leveys pellon reunasta Jukajärven rantaan vaihtelee 75 -85 metrin välillä.

Jukajärven ranta on järviruon valtaama. Järviruon ohella rantavyöhykkeen kasvilajeja ovat osmankäämi, rantakukka, järvikorte, kurjenmiekka ja järvikorte. Maan pinta kohoaa loivasti kohden peltoaukeaa, mutta erityisesti suunnittelualueen kaakkoisnurkassa maaston kohoaminen on vähäistä. Tällä alueella luontotyyppinä on tulvametsä. Tämän alueen pinta-ala on noin 0,5 ha. Maastokäynnin ajankohtana 22.8.2024 alueen maapohja oli lähes kuiva ja kantava. Maapohjasta on kuitenkin nähtävissä kevättulvan vaikutus. Täysin luonnontilainen alue ei ole, johtuen peltoaukean renaojasta, jolla on ollut kuivattava vaikutus myös tulvametsän pohjoislaidalle. Alueen sijoittuminen on nähtävissä kuvassa 3.

Kuva 3. Tulvametsän sijoittuminen suunnittelualueen kaakkoiskulmassa.



Tulvametsän puusto on luontotyyppille ominaista lehtimetsää ja suhteellisen tiheää. Pelto-ojan läheisyydessä puusto on järeämpää, mutta lähempänä rantaa puusto muodostuu nuorista haavoista, harmaalepystä, pihlajasta, paatsamasta, raidasta ja hieskoivusta.

Kenttäkerros on paikoin paljas. Varsinaista valtalajia on vaikea määrittää, tosin pelto-ojan läheisyydessä saniaisten osuus kasvaa. Kenttäkerroksen lajeja ovat oravanmarja, metsäkorte, lillukka, sudenmarja, rantaleinikki, hiirenporras, metsäimarre ja metsäalvejuuri.

Pohjakerros on tulvametsän alueella laajalti paljas. Rahkasammalista esiintyy korpilahkasammalta sekä okarahkasammalta. Mätäspinoilla kasvaa sulka- sekä kerrossammalta pienin' laikkuna.

Kyseinen tulvametsä on lajistoltaan tavanomaista ja osittain aluetta rajaavan pellon reunaosan vaikutuksen piirissä, mutta sisämaan tulvametsät, joihin tarkasteltu alue voidaan lukea, ovat luonnonsuojelulain 648:n nojalla rauhoitettu luontotyyppi. Näin ollene edellä kuvattu, noin 0,5 hehtaarin laajuinen alue tulee huomioida kaavoituksessa luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettuna luontoyyppinä.

Edellä kuvatusta luontotyyppistä länteen sijoittuu kesäasunto ja sen pihapiiri. Kesäasunnolle johtaa ajotie pihapiiriin, johon kuuluu myös kaivettu, pienialainen venevalkama ja laituri.

Kuva 4. Suunnittelualueen kaakkoiskulman tulvametsää



Kuva 4. Suunnittelualueen eteläosaan sijoittuvan kesämökin pihapiiri.



Kesäasunnosta länteen luontotyyppi muuttuu lehtimetsäksi, jossa tosin kasvaa harvakseltaan myös täysikasvuisia mäntyjä sekä kuusia. Valtalajins ovat koivut, sekä niiden ohella haapa. Terva- ja harmaaleppää kasvaa lähempänä rantaa. Rantavyöhyke on lajistoltaan ja rakenteeltaan samantyyppistä kuin suunnittelualueen kaakkoiskulmassakin. Pellon reunaogan vaikutus näkyy myös tässä osassa suunnittelualuetta.

3. Yhteenveto ja johtopäätökset

Juvan Sopenmäen alueella toteutettiin anemakaavoitukseen liittyvä luontokartoitus 22.8.2024. Suunnittelualuetta hallitsee peltoaukea, joka kattaa noin 65 % kokonaispinta-alasta.

Luontokartoituksen näkökulmasta merkittävin yksittäinen kohde sijoittuu alueen kaakkoiskulmaan, jossa luontotyyppinä on noin 0,5 ha:n laajuinen tulvametsä. Ko luontotyyppi on luonnonsuolelulain nojalla rauhoitettu luontotyyppi ja näin ollen se tulee huomioida asemakaavoituksen yhteydessä, vaikka alue ei olekaan aivan häiriintymätön, johtuen ojasta, joka sijoittuu peltoaukean ja tulvametsän rajalle.

Kokoalueen kasvillisuus on tavanomaista, merkkejä uhanalaisista kasvilajeista ei tehty. Tarkastuksen yhteydessä alueella ei myöskään havaittu kolo- tai maapuita. Tosin kolojen havainnointi on hankalaa puiden lehvästöstä johtuen.

Luumäellä 23.10.2024

JS-Enviro Oy

Juha Saajoranta